Ч. 209. Середа 18 вересня (1 жовтня) 1902. Рік XII.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенєм оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Старостствах на провінциї:
на цілий рік К 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . „ —·40
Поодиноке число 2 с.
З почтовою пересилкою:
на цілий рік К 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . „ —·90
Поодиноке число 6 с.

Вісти політичні.

(До ситуациї. — З ческого табору. — Борба з конґреґациями. — Болгарскі торжества.)

З Відня доносять, що оба президенти кабінетів др. Кербер і п. Сель удали ся вчера о годині 1-ій в полудне до цісарского бурґу, аби там зложити Цісареви справозданє о угодовій ситуациї. Присутним був при тім п. міністер справ заграничних ґр. Ґолуховский. Єго присутність відносять до міжнародних торговельно-политичних справ, заключених в угоді. Авдиєнция тревала до $3^1/_2$ години по полудни. Нині о годині 10 перед полуднем будуть вести ся наради дальше під проводом Цісаря. О ході нарад кажуть, що важнійші ріжниці вже вирівнані і що імовірно прийде нині до закінченя нарад, бо нині виїздить Цісар з Відня до Мірцштеґ на лови. — На Угорщині веде ся тепер зі сторони партиї независимих сильна аґітация против австро-угорскої угоди. Вчера відбули ся в Дебреціні великі народні збори, на котрі прибуло богато послів, по більшій части приклонників Кошута. Ухвалено резолюцию жадаючу заведеня самостійного угорского округа митового з виключенєм Австриї. Такі самі збори відбувають ся і в инших сторонах Угорщини і всюди ухвалюють рівнозвучні резолюциї. Та самостійність Угорщини на поли торговельно-економічнім мала би розпочати ся від р. 1907.

Ческий виконуючий комітет відбув дня 25 с. м. довірочні збори, на котрих мав ухвалити напрям тактики, якої мають держати ся посли ческого клюбу в осіннїй сесиї ради державної. Вісти про наради комітету дуже скупі і часописи лиш здогадують ся, про що там була бесіда. І так Slav. Corresp. подає — як каже — з ческих посольских кругів такі вісти: „Вчерашна одноголосна ухвала виконуючого комітету, якою одобрено відоме письмо дра Пацака, може бути доказом, що виконуючий комітет уважає висловлені в письмі дра Пацака погляди поки-що указкою для дальшого поступованя ческих послів. Др. Пацак покликував ся в сім письмі на давнїйші ухвали ческого клюбу, які звучали гіпотетично і змагали до того, що наколи правительство не вволить домаганям ческих послів в обидвох справах, т. є. внутрішного урядованя ческою мовою і заснованя ческого університету на Мораві, они не допустять до розправ над австро-угорскою угодою. Тим не витворено нового політичного положеня, а тим менше ухвалою виконуючого комітету, яка згодила ся з тим поглядом дра Пацака. Вчерашна ухвала комітету не має ніякої звязи з теперішними угодовими переговорами у Відни. Противно, треба рішучо зазначити, що оба домаганя ческих послів суть внутрішно політичні і не доторкують ся в нічім взаємин з другою половиною монархії ані з заграницею. Ухвали і постанови ческих послів не мають ніякої звязи ані з переговорами обох міністерств, ані з предметом тих переговорів. На се звернув вже бачність др. Пацак в згаданім письмі, що ческі посли тоді приглянуть ся угодовим предложенямъ, наколи будуть дані услівя, при яких могли би без перепон приступити до парляментарного полагодженя угодових предложень. Ческі посли руководять ся в своїх постановах лише інтересами ческої справи і зовсім не думають своїми ухвалами перебивати теперішних угодових переговорів або їх спиняти. Противно, ческі посли уважають користним, щоби принагленем угодових переговорів довести до проясненя внутрішно-політичного положеня“. — Narodni Listy звіщають з нагоди засіданя виконуючого комітету, що др. Кербер мав з міністром дром Резеком довгу розправу про ухвали сего комітету.

У Франциї не затихла ще конґреґацийна борба і тепер відбувають ся там численні процеси, головно против офіцирів, котрі не хотіли виповнювати видаваних їм приказів, коли ішло

42)

ФОМА ҐОРДЄЄВ.

(З російского — Максима Горкого).

(Дальше.)

Єжов заплакав, схлипуючи як женщина. Фомі було жаль его і тяжко з ним. Нетерпеливо торкнувши его за плечі, він сказав:

— Перестань! Підемо.... Який ти, брате, слабий....

Схопившись руками за голову, Єжов випростував зігнуте тіло, натягнув ся, і знов сумно і дико засьцівав:

„Іх много там“....

— О Господи! — з розпукою зітхнув Фома. — Буде вже.. Христа ради! Перестань!

Здалека до них плила крізь пітьму і тишину грімка хорова пісня. Хтось присвистував в такт, і той острий, ріжучий ухо свист чути було з поміж филї острих голосів. Фома глядів туди і бачив високу і чорну стіну ліса, ярке, граюче на ній огненне пятно ватри і невиразні стати довкола неї. Стіна ліса була — як грудь, а ватра — як кровава рана на ній. Здавало ся, що грудь тріпоче ся, обливаючись кровію, що текла по ній горячими струями. Охвачені горячою струєю з усіх сторін, люди на тій лісній стіні видавались як маленькі діти, они немов також горіли, облиті полумінею ватри, помахували руками і сьпівали свою пісню голосно, сильно.

А Єжов, стоячи поруч з Фомою, роздратовано говорив до него:

— Ти, дубино, без чувства! Чого ти відпихаєш мене? Ти повинен слухати пісні умираючої душі.... і плакати над нею.... бо за що она ранена і умирає? Іди гет від мене.... проч! Ти гадаєш.... я пяний? я.... отроєний.... Іди гет!

Фома, не відриваючи очий від ліса і ватри, так хорошої в пітьмі, відступив на кілька кроків в бік в Єжова, і тихо сказав єму:

— Не дурій.... Чого ганьбиш дармо?

— Я хочу лишити ся сам і.... досьпівати свою пісню...

Він, непевними кроками, також відійшов осторожно від Фоми, і за кілька хвиль знов закричав ридаючим голосом.

Фома здригнув при звуках того страшного витя, і скоро пішов слідом за Єжовим; але заки дігнав его, маленький фейлетоніст гістерично скрикнув, кинув ся просто грудию на землю, і заплакав так жалібно і тихо, як плачуть слабі діти....

— Николаю! — промовив Фома, піднимаючи его за плечі. — Перестань.... Що таке? О, Господи.... Николаю! Буде.... Як тобі не встидно?

Але тому було не встидно: він вив ся на земли, як риба, лише що вихвачена з води, а коли Фома підняв его на ноги — сильно притулив ся до его груди, обіймив его тонкими руками і все плакав....

— Ну, красно! — говорив Фома крізь затиснені зуби. — Годі, любий....

І зворушений терпінєм змученого тяжким житєм чоловіка, повний обиди за него, він в пориві гніву і суму, заричав густим і грімким голосом, обернувши лице туди, де в пітьмі ясніли огні міста:

— Анатеми! будьте прокляті! Погодіть.... і ви пропадете! Будьте прокляті!

X.

Любо! — сказав раз Маякин, прийшовши домів з біржи, — нині вечером приготови ся.... привезу жениха! Закуску прилад як найліпшу.... Срібла старого як найбільше вистав на стіл, вази на овочі також вийми.... Аби єму в очи кинув ся наш стіл! Нехай бачить, що у нас кожда річ, рідкість!

Любов, сидячи коло вікна, направляла скарпитки вітця. Єї голова була низько опущена над роботою.

— До чого то всьо, тату? — спитала з невдоволенем і обидою.

— А для ока.... для смаку.... І для порядку. Бо дівчина не кінь, без збруї з рук не віддаш.

Любов нервово підкинула голову, і кинувши від себе роботу, ціла червона від обиди, поглянула на вітця.... і знов взявши в руки скарпитки, ще нисше опустила над ними голову. Старець проходжував ся по комнаті, і задумавшись, поторгував рукою свою червону борідку; очи его гляділи кудись далеко, і було видко, що він цілий потонув в глубоку задуму. Дівчина зрозуміла, що він не буде слухати єї і не схоче поняти того, як пони-

о замкане конґреґаційних шкіл. В пятницю відбула ся перед воєнним судом, при численній участи публики, розправа против майора Лероа Лядірі, обжалованого о те, що через свої релігійні переконаня не приняв команди над компанією войска, призначеною до інтервенції при переведеню декрету в справі замкненя конґреґаційних шкіл. Майор Лядірі заявив, що совість не позволила єму спідїлати при введеню антірелігійних зарядженъ, а а при тім мали бути вигнані жінки і розвалені мури, що не є задачию армії. Не подав ся перед тим до димісиї, бо не надіяв ся, що буде відкомандований до згаданої інтервенциї. Обжалований подав ся пізнійше до димісиї, але она, з огляду на се, що за пізно була внесена, рівнала ся відмові послуху. На тім закінчило ся переслухане обжалованого. По переслуханю сьвідків, промовах обжаловуючого і оборони, трибунал засудив обжалованого на деґрадацию. — Мінїстер війни спенсионував ґенерала Фратера, котрий зізнаючи перед військовим судом в справі полковника Ст. Ремі заявив, що виданий наказ не був військовим наказом.

Вчера рано в присутности вел. князя Николая Николаєвича, кн. Фердинанда болгарского, росийских і болгарских ґенералів та достойників відбуло ся торжественне посьвячене памяткової церкви і семинариї в Шипці, де перед 25 роками відбували ся дуже завзяті і кроваві бої між Турками а Болгарами і Росиянами. По посьвяченю відбув ся перегляд ветеранів, а відтак пир, на котрім кн. Фердинанд підніс тоаст в честь царя і царскої родини. Вел. князь Николай Николаєвич дякував в імени царя і підніс тоаст на поводжене кн. Фердинанда і болгарского народу.

Новинки.

Львів дня 30 го вересня 1902

— Перенесеня. П. Мінїстер судівництва перенїс судових ад'юнктів: Александра Козловского з Нового Села до Будзанова, Вяч. Чайковского з Мільниці до Долини, Ів. Перацкого з Мостиск до Самбора. Ів. Масляка з Обертина до Солотвини, дра Вікт. Слоневского з Галича до Станиславова, Дмитра Островского зі Зборова до Нового Села, Мар. Островского з Солотвини до Галича, Вікт. Наймана з Будзанова до Теребовлї. Еліґ. Ярицкого з Долини до Сколього, дра Мар. Малявского з Заболотова до Ярослава, Жигм. Бухельта з Глинян до Яворова. Евст. Юрчиньского з Нового Села до Чорткова, Вит. Гляватого з Вишнївчика до Коломиї, Богдана Монцібовича з Лютовиск до Галича, Волод. Жеґестовского з Долини до Мостиск, Ант. Щудловского з Боринї до Олеська, дра Волод. Сокальского з Борщева до Глинян, і надав ад'юнктови львівского округа кр. суду Айтальови Віговшиньскому посаду ад'юнкта в Глинянах.

— До рускої школи вправ при учительскій семинариї в Самборі вписало ся до I. кляси 10, до II. кл. 15, до III. кл. 35, до IV. кл. 24, разом 84 учеників. До учит. семинариї тамже вписало ся на курс приготовляючий 37, на I. рік 41, на II. р. 39, на III. р. 25, а на IV. р. 21, або разом 163 Русинів.

— Купно маєтности. Більшу посїлість в Пацикові і Загвіздю, повіта станиславівского, купив від п. Мечислава Брикчиньского гр. Адам Тарновский.

— Про мишачу язву в Рудеччинї доносять до „Руслана": В нашім селї і околици знищили миши майже все збіже, що стояло ще на полях. Крім миший кинули ся на полях хомяки і роблять величезні шкоди. По звезеню збіжа до стоділ, миши перенесли ся зі збіжем до загород. Селяни старають ся знищити сю язву тим способом, що вимолочують збіже машинами. (До сих послїдних слів додамо від себе, що тим способом хотять хиба уратувати збіже, бо прецї миший молоченєм збіжа не знищать. Треба однак, щоби наші господарі всюди, де лиш миши кинули ся, нищили їх спільними силами, а не чекали, аж їх хтось до того буде змушувати. *Ред.)*

— З тов. Руских женщин в Станиславові. Від 1-го жовтня 1902 буде інститут тов. Руских женщин поміщений при ул. Ґіллера ч. 12. Се нове помешкане занимає 14 комнат, с. є. цїлу одноповерхову каменицю при здоровій улици. Самі комнати суть просторі, високі і з тих причин здорові і відповідні до замешканя. З уваги на се побільшене помешканя, може товариство приймити ще більше панночок до інститугу, навіть таких, котрі хотїли би побирати науки музики, танцїв, бухгальтериї, шитя і т. д. Заряд буде старати ся так як до тепер вдоволити інститутки, а тим самим і їх родичам.

— Король і єго донька. Як звістно, померла сими днями бельгійска королева Генріета, жена короля Леопольда II., а мати графинї Льоняй бувшої Архикнягинї Стефанії, вдовиці по бл. п. Архикн. Рудольфі. З причини замужя графинї Льоняй прийшло межи нею а єї батьком до роздору, котрий проявив ся особливо різко по смерти королевої. Ми не згадували доси про той роздор нїчого, чекаючи, аж наспіють певні вісти. Отже річ була така: Родина королевої знала вже від кількох місяцїв, що королева єсть смертельно хора. Але король казав пускати в сьвіт вісти, що стан хороби не єсть грізний. Він, як кажуть, робив то длятого, щоби не мусїв зміняти своїх власних диспозиций. Та й королева знала, що вже не поживе довго і длятого хотїла конче побачити ще раз свою доньку Стефанію перед смертию та попрощати ся з нею. Так само і ґрафиня Льоняй хотїла дуже, ще раз побачити свою матір, але король рішучо тому спротивив ся. Ще в день перед самою смертию королева з плачем просила, щоби пустили до неї доньку Стефанію. Коли королева померла, короля не було дома. Тимчасом приїхала ґр. Льоняй і як-раз клячала коло тїла матери і молила ся, коли приїхав король. Він післав тогди зараз двірску даму, щоби тота приказала ґрафинї Льоняй зараз вийти із комнати, бо король хоче увійти. Дама двірска не могла рішити ся то зробити, бо то значило би розлучати на силу доньку від помершої матери. Тогди мусїла сестра ґрафинї, кн. Климентина взяти на себе ту прикру і для неї задачу та випросити ґр. Льоняй з комнати. Аж тогди увійшов король до комнати. Ґрафиня Льоняй зараз виїхала.

† Еміль Золя. Славний писатель французский помер вчера, дня 29 вересня, несподївано внаслїдок нещасливої пригоди, погиб від загару. Онегди вернув він зі своєю жінкою із

жаючі для неї єго слова. Єї романтичні мрії о мужу друзї, образованім чоловіцї, котрий читав би разом з нею розумні книжки, і поміг би їй зрозуміти єї неясні бажаня, — були убиті непохитним рішенєм вітця видати єї за Смолина, були задавлені, розлетїлись і осїли в єї души гірким осадом. Она привикла глядїти на себе, як на щось лїпше і висше від звичайної дївчини купецкого стану — дївчини пустої і глупої, котра думає лиш о одїнях і виходить замуж майже завсїгди після вибору родичів, а рідко коли після власного серця. І ось тепер она сама віддає ся лиш длятого, що їй пора, і ще длятого, що єї вітцеви треба зятя. наслїдника в дїлах. А отець, видко, думає, що она сама з себе ледве чи спосібна притягнути увагу мужчини і прибирає єї сріблом. Збентежена она нервово працювала, колола собі пальці, ломила голки, але мовчала, добре знаючи, що всьо, що може она сказати — не учує серце єї вітця

А старець заєдно ходив по комнаті і то півголосом присьпівував псальми, то поучував дочку, як треба їй держати ся з жеником. І рівночасно він щось числив на пальцях, хмурив ся і усьміхав ся....

— Ми.... так!... Суди мене, Боже, і розсуди прю льою.... от человіка неправедна і мстива избави мя.... Так.... Надінь мамині смараґди, Любо....

— Годї, тату! — скрикнула дївчина з жалем. — Лишіть, будьте ласкаві....

— А ти не брикай! Слухай, чого учать....

І він знов заглубив ся в свої обчисленя, прижмуривши зелені очи і вертячи пальцями перед лицем.

— Виходить трийцять пять процент... гм.... хитрий паробок.... „Пошли сьвіт Твой і істину Твою ..."

— Тату! — скликнула Любов лячно.

— Що?

— Ви.... вам він сподобав ся?

— Хто?

— Смолін.

— Смолін? Н- так.... він му-удрий.... він славний паробок.... хо-роший купець. Ну, і я... пішов... Так ти тее ... приладь ся.

Лишившись сама, Любов кинула роботу і оперла ся о поруче крісла, закривши щільно очи. Сильно стиснені руки єї лежали на колїнах і пальці їх хрустїли. Повна огірченя обидженої гордости, она відчувала страх перед будучностию і німо молила ся:

— О Боже мій! О Господи! Коби він був порядний чоловік!... Зроби, щоби був порядний... щоби був сердечний.... О Боже! Приходить якийсь мужчина, оглядає тебе.... і на довгі лїта бере тебе, коли ти сподобаєш ся єму! Як то соромно.... страшно!... Боже мій, Боже! Коби я могла... утечи! Порадитись би кого небудь... що дїяти! Хто він? Як єго пізнати? Нїчого я не можу! А думала... кілько думала! Читала.... Чого я читала? Чого менї знати, що можна жити инакше.... так, як я не можу? А може.... коли би не книжки.... менї би.... лекше жило ся... простїйше. Яке то всьо томляче! Яка я бідна.... нещастна! Одинока.... хоч би Тарас....

При згадцї о братї їй стало ще обиднїйше, ще більше жаль себе. Она написала до Тараса довге ликуюче письмо, в котрім говорила о своїй любові до него, о своїх надіях на него; благаючи брата чим скорше приїхати та побачити ся з вітцем, она рисувала єму пляни спільного житя, завірювала Тараса о тім, що отець — розумний і може всьо поняти, розказувала о єго одинокости, одушевляла ся єго знанем житя і рівночасно жалувала ся на єго відношене до неї.

Два тижднї она з несупокоем ждала на відповідь і коли дїставши єї, перечитала — то розплакала ся з радости і розчарованя. Відповідь була суха і коротка; в нїй Тарас повідомлював, що за місяць буде в своїх дїлах над Волгою і не залишить зайти до вітця, коли старець против того дїйстно нїчого не має. Письмо було холодне, як лїд: она зі сльозами кілька разів перечитувала єго і мяла і давила, але оно не стало теплїйше від того, а тілько змокло. З листка твердого почтового паперу, записаного великим, твердим почерком, на неї немов би глядїло поморщене, недовірчиво нахмурене лице, худе і угловате, як лице вітця.

На Якова Тарасовича письмо сина зробило инше враженє. Дізнавшись, що Тарас відписав, старець цїлий стрепенув ся і оживлено, з якоюсь дивною усьміщкою, скоро обернув ся до дочки:

— Ану, дай-но сюди! Покажи-но! Ге, перечитаємо, як учені пишуть.... Де окуляри? Мм.... „Дорога сестро!" Ну, так....

Старець замовчав, перечитав тихо письмо сина, положив єго на стіл і високо піднявши брови з зачудованим лицем мовчки перейшов ся по комнаті. Відтак він знов перечитав письмо, задумчиво, постукав пальцями по столі і сказав:

— Нїчого... письмо поважне... без злишних слів... Щож? Може й справдї чоловік постаточнїв на холодї... Холоди там сердиті.... Нехай приїде... поглянемо. Цїкаво... Ну, так... В псальмі Давидовім сказано: „Внегда возвратити ся врагу своему вспять"... забув, як дальше... „Врагу оскудїша оружія в конец..... і погибе память єго з шумом"... Ну, ми з ним без крику поговоримо...

Старець старав ся говорити спокійно і зі згірдною усьмішкою, але усьмішка не виходила на єго лице, зморщини тремтїли, а очка блестїли якось дивно ясно.

села та заїхав до свого помешканя при ул. Брукссльскій. Тут казав запалити в спальни. По вечери около десятої години полягали спати. Служба їла то само, що й їх паньство. Вчера рано около пів до десятої, коли служба побачила, що в спальни нїхто не рушає ся, здивована запукала до дверий а не дїставши відповіди, отворила двері. Із спальнї повіяло поганим загаром із камінного вугля. Золя, котрий очевидно збудив ся і хотів встати, лежав головою на дивані а ноги опирали ся ще на постели. Жінка єго лежала на постели майже без житя. Закликали зараз лікарів і тим удало ся привести паню Золя до житя, але Золя вже був мертвий. Завізваний комісар поліції знайшов на постели і дивані слїди блювоти, котрі забрано для розслїдів хемічних. Пані Золя около полудня очуняла зовсім, але так була ослаблена, що не могла дати нїякого пояснення. Скоро лиш розійшла ся чутка, що Золя помер, говорено, що він отроїв ся, а то внаслїдок якихсь відносин родинних. Чутка та була однакож неправдивою. Завізвані лікарі ствердили згідно, що смерть настала без сумнїву внаслїдок віддиханя ґазом виходячим з печи. Золя очевидно хотів отворити вікно і встав, але упавши погиб, бо віддихав воздухом при земли, котрий був більше наповнений троячим ґазом. Жінка, що лежала висше, на постели, ще жила. Слїдство судове потвердило також, що Золя помер внаслїнок нещасливої пригоди, від загару. Пані Золя, коли прийшла трохи до сил, розповіла, що в ночи обудили ся з великим болем голови і просила мужа, щоби він отворив вікно. Золя підняв ся з подушок і впав на землю; она зімлїла і вже не знає, що стало ся. — Золя родив ся 2 цьвітня 1840 році в Парижи, але походив з італїяньскої родини, що колись осїла була в полудневій Франції. Покійник належав до найбільших сучасних писателїв, а єго повісти відзначають ся тим, що він в них витягає на верх всїляку найбільшу погань, і старає ся єї представити так, як она єсть дійстно в природі, вишукує єї причини і показує наслїдки. Лиш невелике число єго повістий і оповідань мають за темат красші сьвітлїйші сторони житя; одною з таких єсть і повість: „Мрія", переложена також і на руску мову.

— **Помер** о. Михайло Флюнт, парох в Грозьовій, старосамбірского повіта, дня 27-го с. м., в 56-ім роцї житя, а 29-ім сьвященьства.

Телеграми.

Відень 30 вересня. Княжна Гогенберґ, жена архикнязя Франц Фердинанда, повила вчера по по полудни сина. Мати і дитина здорові.

Берлин 30 вересня. Урядова часопись для армії оголошує нові военнї приписи для армії нїмецкої. Воякам, що не уміють по нїмецки мають бути тї приписи перечитані в їх рідним язицї, отже в литовскім, польскім, даньскім і француским.

Лісбона 30 вересня. В коридорах королївскої палати арештовано якогось підозріного чоловіка, котрий відмовив всяких зізнань. Власти кажуть, що арештований єсть француским анархістом.

Париж 30 вересня. В дипльоматичних кругах голосно говорять о близькій гостинї італїяньского короля в Парижи і о відвідиню Любетом Риму. Любе мав би гостити на королївскім дворі.

Варшава 30 вересня. В недїлю вечером помер у Вильнї командант виленьского округа военного ґен. Гурчин.

Надіслане.

— **Движиму азбуку,** або прилад до образового представленя початкової науки читаня і писаня, видану через п. Гр. Блїя до ужитку в школах народних, набути можна в краевій витвірчо-гандлевій Спілцї приборів шкільних у Львові, ул. Паньска ч. 21 по зниженій цїнї 8 К за комплет.

— Ти ще до него напиши, Люба... сьміло, мовляв, приїзджай...

Люба написала ще Тарасови, але вже коротше і спокійнїйше письмо і тепер з дня на день ждала відповіди, стараючи ся представити собі, яким має бути він, той незнаний брат? Перше она думала о нїм з завмиранем серця, з тою благоговійною почестию, з якою вірyючі думають о подвижниках, людях праведного житя; — тепер стало їй лячно, бо він цїною тяжких терпінь, цїною своєї молодости, загубленої на засланю, придбав право суду над житєм і людьми... Ось приїде він і спитає єї:

— Щож, ти свобідно, з любови віддаєш ся?

Що она скаже єму? Чи простить він їй єї слабу волю? І чого она віддає ся? Чи то вже дійстно всьо, що она може зробити, аби змінити своє житє?

Одна за другою родили ся в голові дівчини сумні думки і клопотали та мучили єї, безсильну, аби поставити против них яке небудь ясно означене бажане. Охвачена нервовим і несупокійним настроєм, близька розпуки і ледве здержуючи сльози, она все таки хоч напів сьвідомо, але точно, виповнювала всї поручення вітця: прибрала стіл старинним сріблом і рідким кришталем, надїла шовковий одяг сталевої краски і сидячи перед зеркалом, стала вдївати в уши величезні смараґди — родинну дорогоцїнність князїв Грузиньских, що були у Маякина в заставі разом з множеством инших рідких річий.

Глядячи в зеркало на своє збентежене лице, на котрім великі і повні губи видавали ся ще червонїйшими від блїдости лиць, оглядаючи свою розкішну грудь, тїсно обтягнену шовком, она почула себе красною і достойною уваги якого небудь мужчини, хто би він не був. Зелені камені, сяючі в єї ушах, обиджували єї, як непотрібні їй і до того їй видало ся, що їх гра кладе ся на єї лице тонкою жовтоватою тїнию. Она виймила з уший смараґди, замінила їх маленькими рубінами і рівночасно гадала о Смолїнї, який він чоловік? Який єго характер? Чого він хоче? Чи читає він книжки?

Відтак їй не подобали ся темні круги під очима і она почала старанно обсипувати їх пудром, не перестаючи думати о нещастю бутя женщиною і закидаючи собі, що не має власної волї. Коли пятна коло очий укрили ся під верствою пудру, Любі видало ся, що єї очи утратили давний блеск і она стерла пудер... Послїдний погляд в зеркало пересьвідчив єї, що она незвичайно красна. То приємне чувство трохи успокоїло єї нервовий настрій і она вийшла до їдальнї поважним ходом богатої женщини, що знає собі цїну.

Отець і Смолїн вже прийшли.

Любов на хвилину задержала ся в дверях, прижмуривши красно очи і гордо стиснувши уста. Смолїн встав з крісла, поступив на стрічу єї і з поважанем поклонив ся. Їй сподобав ся той поклін — низкий і легкий, їй сподобав ся і дорогий сурдут, що красно лежав на стрункім тїлї Смолїна... Він мало змінив ся — такий сам рижий, гладко острижений, цїлий рябий; лише вуси виросли єму довгі і красні, і очи стали немов більші.

— А який став, що? — крикнув Маякин до дочки, показуючи на жениха.

А Смолїн стискав єї руку і усьміхаючи ся, говорив звучним баритоном:

— Надію ся, ви не забули старого товариша?

(Дальше буде).

За редакцию відповідає: Адам Креховецький

З друкарні В. Лозиньского — під зарядом В. І. Вебера. (Телефона число 569).